

ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ

ΗΜΟΥΝ ΚΙ ΕΓΩ ΕΚΕΙ!

Δήγημα της μαθητικής ομάδας συμμετοχής στον διαγωνισμό
«200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση του 1821»

Επιβλέπων εκπαιδευτικός: Δημήτριος Τζιμώκας (ΠΕ02)

Συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί: Γεώργιος Καστριώτης (ΠΕ03), Μαριάνθη Κοντογιάννη (ΠΕ01)

Συμμετέχοντες μαθητές: Γ' τάξη: Αρετή Μηνέ, Θεολόγος Πατεράκης
B' τάξη: Ιωάννα Βασιλείου
Α' τάξη: Λαμπρινή Αγραφιώτη

ΠΡΟΚΟΠΙ ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2021

Πηδάω βιαστικά πάνω από το πέτρινο τοιγάκι και το βάζω στα πόδια. Πίσω μου ακούγονται φωνές. Δεν γυρνάω να κοιτάξω. Τρέχω με ορμή και γρηγοράδα, όπως με έχουν μάθει τα χρόνια.

— Έι, εσύ!

— Σταμάτα!

Ακούω πίσω μου να με φωνάζουν. Και με κυνηγάνε, είναι πολλοί. Δε είναι η πρώτη φορά που έχω μπλεξίματα με την αστυνομία. Δεν είναι η πρώτη φορά που κλέβω. Σχεδόν όλοι το κάνουμε πια και είναι κρίμα. Τόσα χρόνια να πολεμάμε τον εχθρό και τώρα αντί για αυτόν την πείνα. Τόσο καιρό τρέχαμε στις βουνοκορφές με το σπαθί στο χέρι κυνηγώντας τους Τουρκαλάδες και τώρα είμαστε εμείς οι κυνηγημένοι για ένα πιάτο φαΐ και δύο-τρία κέρματα.

Κι ενώ τα σκέφτομαι όλα τούτα με πίκρα, δύο χέρια με τραβάν απ' τον γιακά και με σφίγγουν στα μπράτσα. Τραβιέμαι, προσπαθώ να τρέξω πάλι. Μάταια. Σηκώνω δειλά το κεφάλι μου και τον βλέπω: Ψηλός, δύο μέτρα κοντά, γεροδεμένος, να χαμογελά χαιρέκακα.

— Τον έπιασα! φωνάζει στους υπόλοιπους αστυνομικούς. Και έπειτα σκύβει και μου ψιθυρίζει στο αυτί:

— Δεν ξεφεύγεις τώρα! Τόσο καιρό σε ψάχναμε.

— Κάποιο λάθος έχει γίνει κύριε αξιωματικέ, λέω σιγά και προσπαθώ να χαλαρώσω το σφίξιμο των χεριών του.

Οι υπόλοιποι αστυνομικοί φτάνουν κοντά μου. Δεν τους κοιτώ στα μάτια.

— Στο τμήμα! διατάζει ένας και οι υπόλοιποι τον ακολουθούν σιωπηλοί.

Έπειτα, από πολλά τραβολογήματα και βρισιές φτάνουμε.

Το αστυνομικό τμήμα της Χαλκίδος είναι ένα πέτρινο, επιβλητικό κτίριο που αποπνέει ένα είδος φόβου. Το κοιτώ επίμονα και ντρέπομαι που περνάω το κατώφλι του. Με μπάζουν μέσα με βία. Σαν κοινό εγκληματία.

— Ε! Από εδώ έλα, μου φωνάζει ένας.

Μπαίνουμε σε ένα γραφείο και έρχομαι αντιμέτωπος με τον διοικητή. Μου ρίχνει μια ματιά από πάνω μέχρι κάτω, ξεροβήχει και ρώτα τους αξιωματικούς του:

— Τι μου τον φέρατε αυτόν εδώ;

— Είναι ο Αναστάσης Γεωργίου, κύριε Διοικητά! Έχει προκαλέσει πολλά επεισόδια και αυτός και οι συντρόφοι του. Συμμορίτης, τρομοκράτης, κλέφτης και κακοποιός! Τον αναζητούμε καιρό τώρα.

Ο διοικητής χαμογελά χαιρέκακα και στέφεται προς το μέρος μου.

— Είναι αλήθεια όλα αυτά, ρε Τάσιο!;

Σηκώνω το κεφάλι μου και γνέφω με κατάφαση. Δεν έχω άλλη επιλογή.

— Σε ρωτάω. Είναι αλήθεια όλα αυτά; επαναλαμβάνει με φωνή δυνατή.

Νιώθω σαν να θέλω να σηκωθώ και να φύγω. Να τους αφήσω όλους και να τρέξω. Αλλά είμαι πολεμιστής και όχι κυνηγημένος. Έχω τιμή και αναλαμβάνω τις ευθύνες μου. Κοιτάζω τον διοικητή στα μάτια.

— Μάλιστα. Είναι αλήθεια οι κατηγορίες εις βάρος μου, αλλά θέλω να υπερασπιστώ τον εαυτό μου και να εξηγήσω τα πράγματα από πλευράς μου!

Οι αστυνομικοί με κοιτούν με περιφρόνηση.

— Ναι Αναστάση! Θα έχεις χρόνο να μιλήσεις στη δική σου! Τώρα πάρτε τον από δω! Βάλτε τον στα κρατητήρια!

Ακούγοντας τον ήχο της κλειδαριάς που τρίζει από την πολυκαιρία και βλέποντας το σκοτεινό κελί της φυλακής, ξυπνούν μέσα μου αναμνήσεις παλιές. Αναμνήσεις για όλα αυτά που πέρασα για να φτάσω μέχρι εδώ. Νιώθω τις αναμνήσεις βαριές, σαν να με πνίγουν. Το ασημένιο σπαθί στο χέρι μου και τα ουρλιαχτά της μάχης. Τα γεμάτα αγκάθια και βάτα μονοπάτια και τα γρατζουνισμένα παιδικά πόδια μου. Σα να ήταν χθες τα θυμούμαι όλα. Κι ως πέρασαν είκοσι χρόνια από τότε. Και ακόμη μέσα μου ζει η ψυχή ενός αγωνιστή και το πνεύμα μου θεριεύει αναζητώντας την ελευθερία. Την ελευθερία για την οποία παλέψαμε και είδαμε κορμιά να χάνονται.

Και πώς πέρασε μια εβδομάδα, ούτε που το κατάλαβα. Πώς πέρασαν οι νύχτες και οι μέρες στα σκοτάδια του κελιού. Και μου φάνηκε σαν ψέμα όταν παρουσιάστηκε ενώπιον του δικαστή. Η φωνή του κουδούνισε στα αυτιά μου.

— Αναστάση Γεωργίου, έχεις κατηγορηθεί επανειλημμένα για πολλά εγκλήματα και κλοπές.

Κούνησα το κεφάλι μου.

— Έχεις να πεις κάτι για όλα αυτά;

Το βλέμμα του ήταν σαν κοφτερός πάγος, με διαπερνούσε, με έκανε να νιώθω ενοχές. Καθάρισα τον λαιμό μου. Έκανα ένα βήμα μπρος. Άνοιξα το στόμα μου, μα το ξανάκλεισα κατευθείαν. Σαν οι λέξεις να μην έβγαιναν από το στόμα μου. Κοίταξα γύρω μου. Ένωσα τις παλάμες μου να ιδρώνουν. Ζαλίστηκα. Έκλεισα τα μάτια μου.

«Μήπως το μυαλό μου μου παίζει παιχνίδια;» σκέφτηκα. Και εκεί απέναντί μου την είδα. Εκείνη την πράσινη πλαγιά, με το κοπάδι μου τριγύρω. Και εγώ εκεί. Όπως τότε. Τίποτα παρά ένα αμούστακο παλικαράκι. Και τα θυμήθηκα όλα. Σαν να τα έζησα ξανά. Μα ήταν αλήθεια. Γιατί αυτή ήταν η δική μου ιστορία...

* * *

Αγνάντεψα πέρα τα λαγκάδια και τα σπαρμένα χωράφια. Θαύμασα την ομορφιά αυτή της φύσης, έτσι που απλώνονταν μπρος στα πόδια μου με όλα αυτά τα χρώματα να σμίγουν αρμονικά το ένα με το άλλο. Έσκυψα στο ρυάκι να πω νερό και τα κρυστάλλινα νερά του καθρέφτισαν παιχνιδιάρικα τη μορφή μου.

Τα καστανά μου μαλλιά είχανε μακρύνει και πάνω από τα χείλη μου είχαν αρχίσει να εμφανίζονται τα πρώτα χνούδια. Ένωθα άντρας πια. Αρκετά μεγάλος να φροντίσω το κοπάδι μου, να κρατήσω ένα ολόκληρο σπιτικό και τέλος να δω το όνειρό μου να γίνεται αλήθεια. Να κρατήσω το ασημένιο σπαθί στο χέρι μου και να πολεμήσω. Να πολεμήσω με τη σειρά μου τους τυράννους και να ξαναδώ μια ελεύθερη πατρίδα. Να νιώσω ότι το χώμα που πατώ είναι δικό μας πάλι...

— Τάσιοοο! Ε, Τάσιοο! το νήμα των σκέψεών μου διέκοψε η φωνή του Γιάννου που έτρεχε προς το μέρος μου.

Στο μέτωπό του κυλούσε ιδρώτας, μα τα μάτια του έφεγγαν.

— Τι έγινε, ωρέ Γιάννο; Γιατί τόση βιασύνη;

Ο Γιάννος έφτασε κοντά μου και πήρε δυο βαθιές ανάγκες προσπαθώντας να ξαποστάσει.

— Ήρθαν κάτω στο χωριό οι οπλαρχηγοί με τα παλικάρια τους. Μαζί τους και ο Γοβιός.

— Και τι... Τι κάνουμε τώρα; Τι έγινε; ρώτησα ανήσυχος.

— Μη τρομάζεις ωρέ! Ήρθανε! Για να στρατολογήσουν τα παλικάρια μας! Η Επανάσταση έχει ξεκινήσει! Ετοιμάζονται για μάχη!

Το πρόσωπό μου έλαμψε! Η καρδιά μου άρχισε να χτυπά δυνατά, ένιωθα πως θα πεταχτεί έξω από το στέρνο μου.

— Και γιατί καθόμαστε εμείς εδώ; Φεύγω Γιάννο! του φώναξα. Θέλω κι εγώ να πολεμήσω! του είπα και έτρεξα σαν τ' αγρίμι στην απότομη πλαγιά.

Φτάνοντας στην πλατεία του χωριού προσπάθησα να περάσω ανάμεσα από τον κόσμο περπατώντας στις μύτες των ποδιών μου και ζητώντας συνεχώς «συγγνώμη» καθώς έπεφτα πάνω σε κάποιον. Δεν είχα ξαναδεί τόσο κόσμο μαζεμένο στο χωριό μας. Φάνταζε σαν να ήταν μεγάλη γιορτή ή πανηγύρι. Μέσα στο πλήθος ξεχώρισα και τον Γοβγίνα. Εκεί στη μέση περιτριγυρισμένος από τα παλικάρια του, απέπνεε μια δύναμη και την αίσθηση της ασφάλειας. Ψηλός και γεροδεμένος, το βλέμμα του έλαμπε από σπιρτάδα καθώς μιλούσε:

— Ελάτε παλικάρια μου! Ελάτε να ενωθούμε μαζί όλοι και να διώξουμε τον εχθρό! Τον εχθρό που μας κράτησε στο σκοτάδι της σκλαβιάς τόσα χρόνια! Πρέπει να παλέψουμε για να πάρουμε πίσω την ελευθερία μας... Ποιος είναι μαζί μου; φώναξε τονίζοντας την τελευταία εκείνη πρόταση.

— Εγώ!

— Εγώ! ακούστηκαν φωνές από το πλήθος.

Ακούστηκαν συνθήματα επιδοκμασίας και θαυμασμού προς αυτόν τον μεγάλο αγωνιστή, ήρωα καλύτερα, έτσι τον ξέραν όλοι. Ένα από τα πρωτοπαλικάρα του Ανδρούτσου στο Χάνι της Γραβιάς.

Η καρδιά μου σκίρτησε και έκανα να προχωρήσω για να φτάσω κοντά του. Τότε ένιωσα ένα χέρι να με κρατά από τον ώμο και το όνομά μου έφτασε στα αυτιά μου.

— Τάσιο!

Γύρισα το κεφάλι μου.

— Πού πας Τάσιο; Φεύγεις; με ρώτησε η αδερφή μου.

Στεκόταν εκεί απέναντί μου φορτωμένη με μια στάμνα στον ώμο. Τα μάγουλά της ήταν αναποκοκκινισμένα και τα μαλλιά της ανακατεμένα.

— Ναι, Ηρώ! Θέλω κι εγώ να πάω να πολεμήσω! είπα γεμάτος αποφασιστικότητα.

Το βλέμμα της σαν να συννέφιασε.

— Μα είσαι μονάχα δεκαπέντε! Δεν μπορείς να πας να χωθείς στα πυρά της μάχης! Είσαι μικρός ακόμη Τάσιο! μου είπε κοιτώντας με στα μάτια.

— Θα γίνω δεκαέξι σε ένα μήνα! Είμαι πια μεγάλος! της αντιγύρισα.

— Μα... άρχισε να λέει εκείνη.

— Σκέψου τον πατέρα μας, Ηρώ! Που έχυσε το αίμα του σκοτωμένος από το άδικο σπαθί των Τούρκων! Για να ζήσουμε μια μέρα εμείς ελεύθεροι! Και όχι! Δεν είναι μονάχα αυτός! Είναι και τόσοι άλλοι αγωνιστές! Μικροί και μεγάλοι. Ζώντας με μοναδικό σκοπό της ζωής τους την ελευθερία των Ελλήνων. Είναι σειρά μου πια. Είναι σειρά μου να φύγω.

Το πρόσωπό της έλαμψε.

— Θέλω να είστε περήφανοι για μένα μια μέρα! Όπως είστε και για τον πατέρα.

Άνοιξε τα χέρια της και με έκλεισε στην αγκαλιά της. Μου χάιδεψε τα μαλλιά και ύστερα με σταύρωσε.

— Η Παναγιά να είναι μαζί σου Τάσιο! Να σε σκεπάζει εσένα και όλα τα υπόλοιπα παλικάρια!

Γύρισε και έφυγε.

— Να προσέχεις την μάνα και τον Κωστή! της φώναξα καθώς απομακρυνόταν.

Και έπειτα έψαξα με το βλέμμα μου να βρω τον Γοβγίνα. Τον βρήκα παράμερα να κάθεται και να μιλά με άλλους τρεις οπλαρχηγούς. Πλησίασα κοντά και καθάρισα τον λαιμό μου. Σήκωσε το κεφάλι του και οι ματιές μας διασταυρώθηκαν.

— Τι σε φέρνει εδώ νεαρέ; με ρώτησε.

— Θέλω να με πάρεις κι εμένα μαζί σου! του είπα περήφανα.

Άκουσα ένα πνιχτό γέλιο πίσω μου, αλλά δεν έδωσα σημασία. Με ζύγιασε με την ματιά του από πάνω μέχρι κάτω. Ένιωθα την καρδιά μου να χτυπά τόσο δυνατά, νόμιζα πως θα την άκουγαν και οι άλλοι. Κοίταξα τον Γοβιό στα μάτια.

— Θέλω κι εγώ να πολεμήσω! του είπα σταθερά.

— Αυτό δεν γίνεται μικρέ! μου είπε ήρεμα ένας από τους άλλους οπλαρχηγούς.

Χαμήλωσα το βλέμμα μου.

— Δεν μπορώ να σε πάρω ακόμη! Δεν είσαι έτοιμος! μου είπε ο Γοβιός.

— Ούτε τουφέκι δεν θα μπορείς να σηκώσεις! είπε κάποιος από τους άλλους και ακούστηκαν γέλια.

Ο Αγγελής Γοβιός σήκωσε το χέρι του. Όλα τα γέλια σταμάτησαν με μιας.

— Ο Τουρκικός στρατός πλησιάζει! Θα είναι εδώ σε λίγες μέρες! Τα πράγματα είναι επικίνδυνα. είπε με βαθιά φωνή.

— Μα, σας παρακαλώ, πάρτε με κι εμένα! Είναι έτοιμος. Πάρτε με!

Ο Γοβιός με πλησίασε και με ακούμπησε στον ώμο.

— Αγόρι μου, έλα σε δύο χρόνια και θα σε πάρω. Ακόμα είσαι μικρός. Πήγαινε στο σπίτι σου και βοήθα την οικογένειά σου. Φύγε! μου είπε σοβαρά.

Ένιωσα ένα σφίξιμο στο στέρνο. Μια απογοήτευση. Σαν να ήμουν ανήμπορος. Τόσα χρόνια περίμενα για αυτή την στιγμή και τώρα απλά σαν να διαλύθηκαν όλα. Γύρισα την πλάτη μου και έφυγα αργά, κλοτσώντας τις πέτρες στο μονοπάτι.

«Όχι δεν γίνεται» έλεγα μέσα μου. Μα όχι! Δεν ήμουν έτοιμος να τα παρατήσω. Θα μπορούσα να είμαι χρήσιμος στον αγώνα. «Είμαι μικρός και πιο γοργός από τους άλλους, ξέρω ολόκληρο το μέρος σαν την παλάμη μου» σκέφτηκα. Δεν ήμουν ποτέ πιο αποφασισμένος. Δεν θα γύρναγα πίσω. Ίσως αυτό δεν ήταν το τέλος. Ίσως ήταν μονάχα η αρχή!

Τις επόμενες μέρες, υπήρχε ανησυχία στο χωριό. Ένας φόβος που απλωνόταν σαν το σκοτάδι της νύχτας, η απειλή των Τούρκων. Έπιανα σκόρπιες κουβέντες εδώ κι εκεί.

— Έρχονται...

— Είναι πολλοί!

— Ο στρατός του Γοβιού στα Ψαχνά...

— Θα τα καταφέρουμε;

Μη μπορώντας να κάθομαι άλλο και απλά να ακούω τις τρομαγμένες φωνές των γυναικόπαιδων, αποφάσισα όλος περιέργεια να πάω μοναχός μου στα Ψαχνά. Να βρω τον Γοβιό, να δω τι γίνεται.

Διέσχισα τις πλαγιές και τα λαγκάδια, κάτω από τον καυτό καλοκαιρινό ήλιο, κοιτούσα την ομορφιά της φύσης σαν να την έβλεπα τελευταία φορά. Δεν ήξερα αν θα υπάρχει αύριο. Ή αν θα έχει καταντήσει μια μαύρη πίσσα από τις εχθροπραξίες των Τούρκων.

Πλησίασα στο στρατόπεδο. Ένοιωσα ένα τίμημα ζήλιας για όλα αυτά τα παλικάρια που είχαν την ευκαιρία να συμμετέχουν στον αγώνα, μα ταυτόχρονα θαύμασα την αποφασιστικότητα και τη ανδρεία που έβλεπα καθρεφτισμένη στα πρόσωπα τους. Και ξάφνου, ένοιωσα ελπίδα! Και πίστεψα ότι πράγματι μια μέρα θα ζήσουμε ελεύθεροι, ότι θα ανταμειφθούμε για όλα αυτά που χάσαμε εδώ και 400 χρόνια.

Και ενώ σκεφτόμουν όλα αυτά, κάτι πετάχτηκε από τις συστάδες των δέντρων και με γράπωσε από το χέρι. Γύρισα ξαφνιασμένος.

— Γιάννο;;; ξεφώνισα τρομαγμένος.

Τον κοίταξα με κομμένη την ανάσα. Το λευκό του πουκάμισο είχε δυο μεγάλες κόκκινες κηλίδες στο ύψος της καρδιάς. Τα χέρια μου άρχισαν να τρέμουν. Ξαφνικά είχε αρχίσει να κάνει κρύο.

— Γιάννο! Γιάννο τι έπαθες;;; ψέλλισα με ανησυχία.

— Εγώ..., άρχισε να λέει.

Του έπιασα το χέρι.

— Ο Γοβιός... είπε και άρχισε να βήχει φτύνοντας αίμα.

— Να σου φέρω ένα γιατρό! φώναξα.

— Όχι, είπε αργά. Άσε εμένα. άρχισε να βήχει ξανά. Έπεσε στα γόνατα και έφερε τα χέρια του στη καρδιά του. Πήρε δυο ανάσες και συνέχισε με δυσκολία.

— Έχω ένα γράμμα... Για τον Αλέξανδρο Κριεζή... Δεν τα κατάφερα.

Μου έδωσε ένα χιλιοδιπλωμένο χαρτί. Το πήρα χωρίς να μιλήσω.

— Στη παραλία, είπε. Στα καράβια...

Ο βήχας του δυνάμωσε. Τον ξάπλωσα στο χώμα και κάθισα πλάι του. Έσκισα δυο λωρίδες από το πουκάμισο μου. Πήγα να του τις βάλω προσεκτικά στην πληγή του. «Σφαίρες!» σκέφτηκα μόλις την αντίκρισα.

— Σε βρήκαν οι Τούρκοι; τον ρώτησα αργά.

Μου έγνεψε καταφατικά.

— Έρχονται! μου είπε. Πρέπει να φύγεις... Το γράμμα... είπε ξεψυχισμένα.

— Δε θέλω να σε αφήσω μόνο!

— Θα τα καταφέρω!

Τον κοίταξα για τελευταία φορά και γύρισα τη πλάτη μου. Σκούπισα κρυφά τα μάτια μου. Έσφιξα το γράμμα στην χούφτα μου και έφυγα τρέχοντας.

Η εικόνα του Γιάννου, γεμάτου με αίματα με έκανε να τρέχω αλαφιασμένος στις απότομες πλαγιές. Τα πόδια μου σχίζονταν από τα βάτα και με πονούσαν, αλλά δεν έσκυπα να τα κοιτάξω. Τα συναισθήματά μου με έπνιγαν, δεν μπορούσα να ανασάνω. Και μόνο η σκέψη να μην ξαναδώ τον Γιάννο ποτέ ξανά με έκανε να θέλω να τα παρατήσω όλα και να γυρίσω πίσω. Όμως, η λαχτάρα να βοηθήσω την σκλαβωμένη μου πατρίδα με βοηθούσε να κρατήσω το κεφάλι μου ψηλά και να συνεχίσω.

Διέσχιζα τα μονοπάτια με σιγουριά, ήξερα το μέρος τόσο καλά όσο την παλάμη μου και για πρώτη φορά αυτό μου είχε φανεί τόσο χρήσιμο. Η παραλία είχε αρχίσει να αγνοφαινεται από μακριά που και που, ανάμεσα στα λοφάκια. Κοίταξα με προσοχή γύρω μου και συνέχισα να προχωρώ, χωρίς να κόβω ταχύτητα. Τότε, ένας παράξενος ήχος με έκανε να αναπηδήσω. Κοίταξα μέσα στην πυκνή βλάστηση. Κάτι κινούταν αργά. Ένοιωσα τον σφυγμό της καρδιάς μου να επιταχύνεται. Άρχισα να τρέχω γρηγορότερα. Δεξιά και αριστερά μου ακουγόντουσαν ποδοβολητά. Γύρισα το κεφάλι μου τρομαγμένος.

— Με βρήκαν... είπα χαμηλόφωνα.

Δεν σταμάτησα να τρέχω.

— Παναγία μου! ψιθύρισα.

Ακούστηκε ένας πυροβολισμός. Γύρισα γρήγορα το κεφάλι μου. Ήταν τρεις. Και μάλιστα οπλισμένοι. «Είμαι τελειωμένος» σκέφτηκα. Άγγιξα ψηλαφιστά τη ζώνη μου και έβγαλα από μέσα ένα μικρό ασημένιο μαχαίρι. Το έσφιξα στη παλάμη μου με αποφασιστικότητα.

—Ε, εσύ!

—Παραδώσου! άκουσα πίσω μου.

Έσφιξα τα δόντια μου. Δεν γύρισα ξανά το κεφάλι μου. Η παραλία ήταν κοντά. Μπορούσα πια να δω τα πολεμικά καράβια.

ΜΠΑΑΑΑΜ! Το όπλο εκπυρσοκρότησε ξανά. Η σφαίρα έσχιζε τον αέρα με φοβερή ορμή. Έκανα έναν ελιγμό. Με βρήκε στο πόδι. Ένοιωσα έναν οξύ πόνο και ένα κάψιμο να απλώνεται σε όλο μου το σώμα. Δάκρυα ανέβηκαν στα μάτια μου. Το αίμα έτρεχε σαν ρυάκι. Πίσω μου ακούγονταν φωνές και ουρλιαχτά. Μπρός μου τα καράβια του Κριεζή. Αντίκρισα τα νερά της θάλασσας, λαμπύριζαν. Όμως, γιατί εγώ τα έβλεπα θολά; Οι φωνές είχαν σταματήσει να ακούγονται ή ήταν η ιδέα μου; Σκοτεινίασε, όλα είχαν αρχίσει να μαυρίζουν. Έφτασα τρεκλίζοντας στο λιμάνι της Χαλκίδας. Το κυνήγι είχε σταματήσει. Εδώ ήταν οι δικοί μας. Πήρα μια βαθιά ανάσα. Ένοιωσα το έδαφος να χάνεται κάτω από τα πόδια μου. Όλα έλιωναν. Δυο χέρια με έπιασαν από τους ώμους. Άνοιξα την χούφτα μου. Το γράμμα...

— Για τον Κριεζή, μουρμούρισα με όση δύναμη μου είχε απομείνει.

Έπειτα όλα σταμάτησαν. ΜΑΥΡΟ.

— Πατέρα; ψιθύρισα και τα μάτια μου έκλεισαν...

* * *

Ένοιωθα το στόμα μου σκληρό και τα πλευρά μου πονούσαν σε κάθε κίνηση που πήγαινα να κάνω. Προσπάθησα να σηκωθώ. Δυο χέρια με ξανακούμπησαν κάτω.

— Ήσυχα! άκουσα μια φωνή να λέει. Ήταν γλυκιά. Την ήξερα.

Ανοιξα δειλά τα μάτια μου. Το φως του πρωινού ήλιου τα έκανε να τσούξουν. Όλα φαίνονταν θαμπά στην αρχή. Έπειτα οι φιγούρες άρχισαν να αχνοφαίνονται. Μια μαυροφορεμένη γυναίκα από πάνω μου.

— Μαμά;

— Μην κουνιέσαι αγόρι μου, θα ξαναανοίξουν οι πληγές σου!

Κοίταξα γύρω μου. Ήμουν σε μια σκηνή.

— Που είμαι; Τι γίνεται; ρώτησα με δυσκολία.

— Τα κατάφερες! μου είπε εκείνη. Κερδίσαμε!

Κούνησα το κεφάλι μου. Άρχισα να θυμάμαι. Το γράμμα, οι πυροβολισμοί, τα καράβια του Κριεζή.

Χαμογέλασα.

— Μπράβο παλικάρι μου! άκουσα μια φωνή πλάι μου.

Γύρισα το κεφάλι μου. Αντίκρισα τον ίδιο τον Γοβγίνα. Με πλησίασε και μου έσφιξε το χέρι.

— Χάρη σε εσένα νικήσαμε! Χωρίς εσένα δεν θα είχαμε καταφέρει τίποτα! Το γράμμα έφτασε στον Κριεζή εγκαίρως. Έλαβε την έκκλησή μας για βοήθεια! Επενέβη την κατάλληλη στιγμή με τον στόλο του.

Ένοιωσα την καρδιά μου να αναπηδά.

— Τα πράγματα ήταν δύσκολα, συνέχισε. Ο στρατός των Τούρκων ήταν ισχυρός! Μα τα καταφέραμε! Τους κατατροπώσαμε! έκανε μια μικρή παύση. Θα χαρώ πολύ να σε πάρω στον στρατό μου! μου είπε και μου χάιδεψε τον ώμο. Ήσουν πολύ γενναίος.

Ξάφνου, ένοιωσα ένα σφίξιμο στο στέρνο.

— Ο Γιάννος; ρώτησα ανήσυχα.

Το βλέμμα του Γοβγιού συνέφιασε.

— Που είναι ο Γιάννος; ξαναρώτησα.

— Όταν τον βρήκαμε ήταν πλέον αργά! είπε κομπιάζοντας. Είχε ήδη ξεψυχήσει...

Όλη η χαρά που ένοιωθα εξαφανίστηκε με μιας. Τα μάτια μου βούρκωσαν.

— Ο Γιάννος... ψέλλισα.

Δεν μπορούσα να το πιστέψω. Δεν μπορεί να ήταν πράγματι νεκρός!

— Ήταν ένας γνήσιος αγωνιστής! συνέχισε ο Γοβγιός. Ένας ακόμη ήρωας στον βωμό της ελευθερίας! Δεν πρέπει να θρηνηίς για αυτόν! Η μνήμη του θα μείνει αθάνατη...

Σκούπισα τα μάτια μου. Φαντάστηκα τον Γιάννο γαλήνιο. Να χαμογελά. Έτσι ήταν...

— Και έπειτα, είπε ο Γοβιός, μέχρι εδώ που φτάσαμε δεν υπάρχει επιστροφή...

Έγνεψα καταφατικά. Η επανάσταση είχε ξεκινήσει και είχαμε πετύχει μια νίκη. Ίσως ακολουθούσαν και άλλες. Ίσως και όχι. Μα θα ήμασταν όλοι εκεί. Μέχρι και την τελευταία στιγμή.

— Ελευθερία ή θάνατος! ψιθύρισα.

Και ναι! Έτσι ήταν...

* * *

Ανοίγω έκπληκτος τα μάτια μου. Όλα ξαφνικά έχουν διαλυθεί. Η σκηνή, ο Γοβιός, η μητέρα μου... Ένα ψυχρό αγέρι με επαναφέρει στην πραγματικότητα. Ο δικαστής είναι ακόμη απέναντί μου. Με κοιτά ψάχνοντας να ξεχωρίσει κάποιο σημάδι στο πρόσωπό μου. Σφίγγω τις ιδρωμένες παλάμες μου.

— Τι έχεις να πεις κατηγορούμενε; ρωτά.

Σαν να μην πέρασε λεπτό. Νιώθω πως ακροβατώ στα όρια της πραγματικότητας και της φαντασίας. Οι αναμνήσεις μου με κατακλύζουν από παντού. Αναμνήσεις της παιδικής μου ηλικίας, της σκλαβιάς, του πολέμου, της ενηλικίωσής μου και έπειτα εδώ.

— Εγώ... ξεκινώ να λέω, μα κομπιάζω. Κοιτάζω τους λιγοστούς ανθρώπους γύρω μου.

— Ναι! συνεχίζω. Είναι αλήθεια ότι έχω κάνει πολλές κλοπές τα τελευταία χρόνια. Και ναι, ίσως να έχω τρομοκρατήσει αθώους ανθρώπους. Μα δεν το έκανα με την πρόθεση να πληγώσω, είπα αργά, μα επειδή η ανάγκη με έφερε εδώ. Όλα αυτά τα χρόνια η ανάγκη με έκανε να απαρνηθώ ποιος είμαι, να απαρνηθώ το αίμα μου και την καταγωγή μου! Όπως όλοι μας άλλωστε! Γιατί οι εποχές αλλάξαν και έχουμε να πληρώσουμε ένα βαρύ τίμημα. Πρέπει να φανούμε αντάξιοι των προγόνων μας που έδωσαν τα πάντα, μέχρι και τη ζωή τους για την ελεύθερη πατρίδα μας. Πρέπει να ανταποδώσουμε την γενναιότητα και την ανδρεία τους.

Στο νου, μου ήρθε η εικόνα του Αγγελή Γοβιού. Του αγαπημένου μου αρχηγού. Στη δεύτερή μας μάχη στα Βρυσάκια, αιματοβαμμένο και ετοιμοθάνατο. Όμως εκείνη η λαμπρότητα γέμιζε ακόμη και τότε το βλέμμα του. Θυμάμαι όταν του είχα πιάσει το χέρι.

— Θα φύγω, μου είπε.

Τα μάτια μου ήταν υγρά καθώς τον κοίταξα.

— Σου βρήκα αυτό! του είπα απλά και του έδωσα ένα μικρό μεταλλικό αντικείμενο.

Χαμογέλασε αχνά.

— Το φυλαχτό μου, είπε. Το είχα πάντοτε πάνω μου, με προστάτευε!

Πικρογέλασε.

— Το είχα χάσει! Πάρ' το! μου είπε θερμά. Πάρ' το, είναι δικό σου τώρα!

Τον κοίταξα για τελευταία φορά. Και έτσι απλά τελείωσε. Δίνοντας την ψυχή του στον αγώνα. Και έμεινα μοναχός μου. Με το αίμα του στα χέρια μου. Ένα βάρος και μια ευλογία.

Κοιτώ των δικαστή στα μάτια. Μπορώ να δω την έκπληξή του.

— Αυτό που μας χαρακτηρίζει σαν λαό είναι η ενότητά μας. 400 χρόνια κάτω από τον τουρκικό ζυγό και μείναμε αναλλοίωτοι! Πρέπει να το κρατήσουμε αυτό και για τις επόμενες γενιές. Όπως βλέπουμε εμείς έναν αγωνιστή, έτσι να βλέπουν τα παιδιά μας εμάς. Τον καθένα μας για αυτά που πρόσφερε στην πατρίδα.

— Κι εσύ τι της προσέφερες; ρωτά ο δικαστής δύσπιστος.

Χαμογελώ και αρχίζω να διηγούμαι την δική μου ιστορία. Την ιστορία που με κάνει περήφανο όταν τη θυμάμαι. Την δική μου ιστορία στον αγώνα. Όλα αυτά τα γεγονότα και τις στιγμές. Στιγμές νίκης ή ήττας, χαράς ή θλίψης. Όλα μαζί να συνθέτουν το ποιος είμαι και το ποιος θα ήθελα να γίνω.

Ο αγώνας στην Εύβοια, ο Αγγελής Γοβιός, ο θάνατός του...

Σε εκείνο το σημείο χώνω το χέρι μου στην τσέπη της ζακέτας μου και βγάζω ένα μικρό μεταλλικό αντικείμενο. Το φυλαχτό του. Το ακουμπώ στο χέρι του δικαστή. Δείχνει να συγκινείται.

— Μου το χάρισε... λέω σιγά, πριν πεθάνει.

Σηκώνει το βλέμμα του.

— Όλα αυτά που σας λέω είναι πέρα για πέρα αληθινά! Ας γίνει αυτό το φυλαχτό η απόδειξή μου!

Στο δικαστήριο απλώνεται σιγή.

— Περιμένω να ακούσω την ποινή μου, συνεχίζω. Θα πληρώσω για ό,τι κακό προξένησα στους συνανθρώπους μου. Θα χαρώ να σας το ξεπληρώσω, λέω σκύβοντας το κεφάλι.

Ο δικαστής με πλησιάζει και με πιάνει από τον ώμο.

— Είσαι ελεύθερος να φύγεις! λέει και βάζει πίσω στη χούφτα μου το φυλαχτό του Γοβιού.

— Η δίκη έληξε! φωνάζει.

Του χαμογελώ με ευγνωμοσύνη και εγκαταλείπω την αίθουσα. Το απογευματινό αεράκι ανακατεύει τα μαλλιά μου. Περπατώ γοργά στο λιθόστρωτο μονοπάτι.

Ίσως όλα ήταν, για να κάνουμε μια νέα αρχή. Να συνεχίσουμε την ιστορία μας εκεί που οι δικοί μας πρόγονοι την άφησαν. Και είχα σκοπό να αλλάξω. Να αγωνιστώ για καθετί που θέλω να κερδίσω. Γιατί έτσι είναι ο λαός μου. Ένας λαός από αγωνιστές. Και δεν θα σταματήσουμε. Όχι!

Ελευθερία ή Θάνατος!!!

ΤΕΛΟΣ